

UCHWAŁA Nr XXXVI/ 247 /2021
RADY GMINY ŻARNÓW
z dnia 9 listopada 2021 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów
na lata 2022 – 2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów na lata 2022 – 2024, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żarnów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Załącznik Nr 1
do Uchwały nr XXXVI/247/2021
Rady Gminy Żarnów
z dnia 9 listopada 2021 r.*

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE ŻARNÓW
NA LATA 2022 – 2024

Żarnów 2021 r.

I. WPROWADZENIE

Rodzina to podstawowa komórka społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin.

W myśl ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. z. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.). rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne, niepełne i mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Podmiotem realizującym ten cel na poziomie Gminy Żarnów jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarnowie, zwany dalej GOPS. Podstawowym zadaniem GOPS jest bezpośrednie organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności opiekuńczo - wychowawczych oraz zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Gmina jest odpowiedzialna za organizację wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Bardzo ważną funkcję w zapobieganiu umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej pełni profilaktyka i wieloaspektowa praca z rodziną, np. poprzez przydzielenie jej asystenta rodziny. Asystentura to kompleksowe działanie polegające na towarzyszeniu z zachowaniem profesjonalnych relacji. Towarzyszenie to opiera się na indywidualnym podejściu do sytuacji osoby wspieranej w czasie, jakiego ona potrzebuje, aby dokonać zmian w swoim życiu, na nowo odzyskać wiarę we własne siły i możliwości oraz włączyć się aktywnie w życie społeczne. Istotą towarzyszenia, które jest odmienne od innych metod w poradnictwie rodzinnym czy zawodowym, jest zapewnienie indywidualności przez poszukiwanie rozwiązań dostosowanych do potrzeb konkretnej osoby oraz uczestniczenie w ich wdrażaniu w środowisku życia klienta. Podstawą tej metody jest współdziałanie oparte na wymianie myśli i budowaniu wzajemnego zaufania. Praca metodą asystowania ma za zadanie dać wsparcie psychiczne, ma nieść przekonanie, że w kryzysie, w jakim znalazła się ta osoba, nie pozostaje sama, ale jest ktoś kto pomoże poszukać zasobów w nim samym i otoczeniu niezbędnych do pokonania trudności. Współpraca to działanie osób, których łączy wspólny cel, choć każda z nich może mieć inne kompetencje i zadania. Asystowanie ma charakter podmiotowy poprzez nastawienie na indywidualne potrzeby

i oczekiwania podopiecznego.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów na lata 2022 - 2024 zwany dalej Programem jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Programu na lata 2019 - 2021 w związku z realizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. z. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.). Istotnym elementem Programu jest podejmowanie przez Gminę działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

II. PODSTAWA PRAWNA

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.),
- b) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz.U. z 2020 r., poz.1329),
- c) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.),
- d) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.),
- e) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),
- f) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.)

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE ŻARNÓW

Gmina Żarnów pod względem fizyczno – geograficznym należy do prowincji Wyżyna Małopolska, podprowincji Wyżyna Środkowo-Małopolska, makroregionu Wyżyny Przedborskiej i mezoregionu Wzgórza Opoczyńskie. Pod względem administracyjnym od 1999 roku należy do województwa łódzkiego i położona jest w powiecie opoczyńskim, we wschodniej części województwa łódzkiego, będąc gminą graniczną (do nowego podziału administracyjnego należała do województwa piotrkowskiego). Od północy graniczy z gminą Białaczów, od zachodu z gminą Paradyż i Aleksandrów, od południa z gminą Przedbórz i Fałków, zaś od wschodu z gminą Końskie i Ruda Maleniecka. Powierzchnia Gminy to 14 070 ha, w skład Gminy wchodzi 41 miejscowości, w tym 30 sołectw.

Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Żarnów została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców.

Tabela nr 1. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Żarnów w latach 2018 - 2020

Przedział wieku	2018 r.	2019 r.	2020 r.
0-19 lat kobiety	573	566	559
0-19 lat mężczyźni	564	569	566
20-60 lat kobiety	1549	1514	1499
20-65 lat mężczyźni	2029	1997	1967
Powyżej 60 lat i więcej	869	868	849

kobiety			
Powyżej 65 lat i więcej mężczyźni	410	425	415
Ogółem	5994	5939	5855

Źródło: Dane z ewidencji ludności

Z analizy tabeli wynika, że liczba mieszkańców Gminy Żarnów co roku zmniejsza się. Dominującą grupą wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym, tj. kobiety między 20 a 60 rokiem życia oraz mężczyźni między 20 a 65 rokiem życia.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi i prowadzeniem gospodarstwa domowego stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę osób i rodzin korzystających z pomocy GOPS w Żarnowie.

Tabela nr 2. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarnowie

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2018	211	542
2019	202	493
2020	177	418

Źródło: Dane własne

Z analizy danych zaprezentowanych w powyższej tabeli wynika, że liczba rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarnowie ma tendencję zniżkową.

Tabela nr 3. Główne powody ubiegania się o pomoc społeczną

Powód ubiegania się o pomoc	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Ubóstwo	120	126	104
Bezrobocie	42	50	50
Nieppełnosprawność	72	53	45

Długotrwała choroba	86	107	107
Bezradność w sprawach opiek. – wychowawczych	37	30	18
Ochrona macierzyństwa	30	29	25
Alkoholizm	26	18	12

Źródło: Dane własne

Jak wynika z tabeli problem ubóstwa jest od lat głównym problemem mieszkańców Gminy Żarnów, w dalszej kolejności długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, ochrona macierzyństwa i alkoholizm.

Tabela nr 4. Struktura rodzin korzystających z pomocy GOPS w Żarnowie w latach 2018 – 2020

Rok	Rodziny z dziećmi ogółem	Rodziny z 1 dzieckiem	Rodziny z 2 dzieci	Rodziny wielodzietne	Rodziny niepełne
2018	90	25	42	23	11
2019	79	19	36	24	10
2020	71	24	23	24	8

Źródło: Dane własne

Analizując dane z tabeli widać, że z pomocy GOPS najczęściej korzystają rodziny z dwojgiem dzieci, w dalszej kolejności z jednym dzieckiem, rodziny wielodzietne oraz rodziny niepełne. Ponadto liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy z roku na rok maleje.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza rodzicielska zostaje ograniczona, sąd postanawia o objęciu rodziny nadzorem kuratora lub ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Tabela nr 5. Liczba rodzin zastępczych i liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych z terenu Gminy Żarnów

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba rodzin zastępczych na terenie gminy Żarnów	3	4	4
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	4	5	5
Liczba dzieci pochodzących z gminy Żarnów, a umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	2	2	2

Źródło: Dane z PCPR Opoczno

W 2018 roku na terenie Gminy Żarnów funkcjonowały 3 rodziny zastępcze, a w 2019 i 2020 roku – 4 . Liczba dzieci wychowywana w rodzinach zastępczych w 2018 roku wynosi 4 dzieci, a w 2019 i 2020 roku 5 dzieci. Od 2018 roku dwoje dzieci z terenu Gminy umieszczonych jest w placówkach opiekuńczo - wychowawczych. W 2020 roku nadzorem kuratora ze względu na ograniczenie władzy rodzicielskiej objęte są 2 rodziny z terenu Gminy Żarnów, w której wychowywane jest troje dzieci.

W związku z problemem bezradności rodzin niewydolnych wychowawczo objęto je szczególną opieką pracowników socjalnych, którzy diagnozują sytuację rodziny i w razie konieczności wprowadzają asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Rola asystenta rodzinnego polega na aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę. Asystent rodziny w swojej pracy korzysta z pomocy osób reprezentujących instytucje i służby zainteresowane rozwiązaniem problemu danej rodziny (szkoła, sąd, policja, służba zdrowia, itp.).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarnowie zapewnia rodzinom, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, wsparcie w formie asystenta rodziny. Asystent rodziny jest zatrudniony na 1/2 etatu w ramach umowy o pracę.

Tabela nr 6. Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych

Rok	Liczba rodzin - bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta
2018	37	148	4
2019	30	128	8
2020	18	66	6

Źródło: Dane własne

W 2018 roku wsparciem asystenta rodziny objęte zostały 4 rodziny, w 2019 - 8 rodzin, a w 2020 roku 6 rodzin.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów są dzieci i rodziny z terenu Gminy Żarnów, a w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej oraz rodziny w sytuacji niepowodzeń położniczych.

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów są:

- 1) rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- 2) dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- 3) mieszkańcy gminy, przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin,
- 4) kobiety w ciąży i ich rodziny, szczególnie kobiety w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.

V. ZASOBY INSTYTUCJONALNE GMINY I DZIAŁANIA SŁUŻB W OBSZARZE WSPIERANIA RODZIN NA TERENIE GMINY ŻARNÓW

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Bardzo ważne zatem jest, aby wszystkie podmioty i instytucje uczestniczyły w procesie wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów na lata 2022 – 2024 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje z terenu gminy opisane w poniższej tabeli.

Lp.	Nazwa i adres placówki	Rodzaj działalności
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarnowie	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, wsparcie asystenta rodziny, dożywianie dzieci w szkołach
2.	Gmina Żarnów	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów, wyprawki szkolnej, dowozy uczniów do szkół
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu
4.	Zespół Interdyscyplinarny	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy
5.	Placówki służby zdrowia z terenu Gminy Żarnów	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
6.	Placówki oświatowo- wychowawcze z terenu Gminy Żarnów	Działalność edukacyjno-wychowawcza, wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci; organizowanie zajęć pozaszkolnych i czasu wolnego dla dzieci
7.	Klub Sportowy	Wsparcie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, aktywnych form wypoczynku oraz propagowanie zdrowego stylu życia

Poza terenem Gminy Żarnów swoje siedziby mają również inne instytucje działające na rzecz mieszkańców naszej gminy współpracujące z miejscowymi służbami

pomocowymi w obszarze wspierania rodziny. Są to:

- Komisariat Policji w Paradyżu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie
- Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie
- Sąd Rejonowy w Opocznie
- Prokuratura Rejonowa w Opocznie
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Opocznie
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Opocznie
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Opocznie
- Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie

VI. ANALIZA SWOT

W analizie strategicznej szczególne znaczenie odgrywa zintegrowana metoda typu SWOT. Jest to narzędzie badawcze kompleksowo określające mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, niezbędne do zdiagnozowania obecnej sytuacji oraz prognozowanych skutków. Polega na zidentyfikowaniu czterech wymienionych grup czynników i określeniu ich wpływu pozytywnego lub negatywnego na sytuację w danej gminie. W omawianej analizie wyróżnia się :

- identyfikację i analizę mocnych i słabych stron oraz
- identyfikację i analizę szans i zagrożeń.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych • Baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, Służba Zdrowia, Oświata, OIK, Kościół Katolicki) • Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego • Dobra współpraca interdyscyplinarna • Realizacja zajęć o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym • Dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe • Działalność w środowisku „animatora sportu” - propagującego zdrowy styl życia i efektywne wykorzystanie czasu	• Występowanie zjawiska marginalizacji rodzin ze względu na występowanie problemów społecznych • Niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców • Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej • Istnienie szarej sfery zatrudnienia • Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego • Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych • Brak grup samopomocowych w Gminie dla osób potrzebujących • Wyuczona bezradność i roszczeniowość u części rodzin korzystających z pomocy

wolnego przez młodzież	
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym • Wzrost świadomości rodzicielskiej w zakresie świadomego rodzicielstwa, uzależnień, przemocy domowej • Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych	• Złożoność problemów rodzin • Zanik więzi i tradycji rodzinnych • Problemy emocjonalne i edukacyjne dzieci • Kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym • Rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę) • Wzrost patologicznych zachowań u dzieci i młodzieży, narastająca przemoc i uzależnienia wśród dzieci i młodzieży (alkohol, narkotyki, dopalacze, internet) • Brak zainteresowania rodziców problemami dziecka i spędzaniem z nim wolnego czasu • Brak możliwości zaspokajania różnego rodzaju uzasadnionych potrzeb rodziny • Uzależnienie członków rodziny m.in. od alkoholu, środków odurzających

VII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZIN W GMINIE ŻARNÓW NA LATA 2022 - 2024

Harmonogram działań określa cele i zadania Gminnego Programu Wspierania Rodzin w Gminie Żarnów na lata 2022 – 2024 roku, które są dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz są zgodne z ustawą z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Sformułowano je uwzględniając dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją Programu w latach ubiegłych.

Cel główny:

Celem głównym Programu jest rozwój zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- 2) wsparcie materialne rodzin z dziećmi o niskich dochodach zagrożonych bezradnością;
- 3) wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach;

4) wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.

1. Cel szczegółowy: Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny

ZADANIA	REALIZATORZY /PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psycho-edukacyjnych, skierowanych do dzieci	GOPS, GKRPA, Szkoły	Cały okres Programu	Liczba zrealizowanych programów, liczba dzieci objętych działaniami	Środki własne realizatorów środki GKRPA
2. Realizacja programów profilaktycznych celem przeciwdziałania zjawiskom przemocy, narkomanii i alkoholizmu oraz ich skutkom	GOPS, Szkoły, GKRPA	Cały okres Programu	Liczba zrealizowanych programów, liczba dzieci i rodzin objętych działaniami	Środki własne realizatorów, środki GKRPA
3. Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie	GOPS, Urząd Gminy, PUP Opoczno	Cały okres Programu	Liczba osób, które otrzymały certyfikaty ukończenia szkoleń, warsztatów, liczba osób, które podjęły zatrudnienie	Środki własne, Europejski Fundusz Społeczny, środki z PUP Opoczno

4. Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez prowadzenie akcji informacyjnych (rozpowszechnianie ulotek i materiałów informacyjnych)	GOPS, Szkoły, GKRPA	Cały okres Programu	Liczba przeprowadzonych akcji informacyjnych	Środki własne realizatorów
5. Rozwój zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży umożliwiających realizację zainteresowań oraz zagospodarowanie czasu wolnego	Szkoły, Klub sportowy	Cały okres Programu	Liczba uczestników liczba zajęć	Środki własne realizatorów, środki GKRPA

2. Cel szczegółowy: Wsparcie materialne rodzin z dziećmi o niskich dochodach zagrożonych bezradnością

ZADANIA	REALIZATORZY /PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	GOPS	Cały okres Programu	Liczba rodzin objętych pomocą finansową i rzeczową	Środki własne, środki zewnętrzne
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin o niskich dochodach posiłków w szkole,	GOPS, Szkoły	Cały okres Programu	Liczba dożywianych dzieci, liczba rodzin, które otrzymały	Środki własne, środki zewnętrzne

przyznawanie pomocy finansowej dla rodzin			pomoc finansową	
3. Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki oraz stypendia i zasiłki szkolne	GOPS, Gmina, Szkoły	Cały okres Programu	Liczba zakupionych wyprawek, liczba przyznanych stypendiów, liczba przyznanych zasiłków szkolnych	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
4. Współorganizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	GOPS, Kuratorium Oświaty, GKRPA	Cały okres Programu	Liczba uczestników wypoczynku	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
5. Utworzenie rodzin wspierających i zawarcie umów	Gmina, GOPS	Cały okres Programu	Liczba rodzin wspierających	Środki własne
6. Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej	Gmina, GOPS, PCPR	Cały okres Programu	Liczba umieszczonych dzieci	Środki własne

- 2. Cel szczegółowy:** Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmacnianie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
1. Wsparcie rodzin niewydolnych wychowawczo przez asystenta rodziny	GOPS	Cały okres Programu	Liczba wspieranych rodzin	Środki z Resortowego Programu, środki własne
2. Udział asystenta rodziny w szkoleniach, warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe	GOPS	Cały okres Programu	Liczba szkoleń, w których uczestniczył asystent rodziny	Środki własne realizatorów
3. Działania korekcyjno - edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego przy PCPR,	Cały okres Programu	Liczba osób objętych działaniami korekcyjno-edukacyjnymi	Środki własne realizatorów
4. Praca socjalna z rodzinami biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	GOPS, PCPR, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Opocznie	Cały okres Programu	Liczba dzieci, które powróciły do rodzin	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
5. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii, kierowanie na leczenie odwykowe	GOPS, GKRPA, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Opocznie, Sąd Rejonowy w Opocznie, Poradnia Leczenia Uzależnień	Cały okres Programu	Liczba osób, które podjęły dobrowolną terapię, liczba osób kierowanych na leczenie odwykowe przez Sąd	Środki własne realizatorów, środki GKRPA

4. Cel szczegółowy: Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
1. Pomoc asystenta rodziny kobietom w ciąży powikłanej i ich rodzinom oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych	GOPS	Cały okres Programu	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, liczba rodzin objętych pracą socjalną	Środki z Resortowego Programu, środki własne
2. Objęcie wsparciem materialnych rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym	GOPS	Cały okres Programu	Liczba rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia w wys. 4.000 zł	GOPS, środki zewnętrzne

Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Wspierania rodziny pochodzą z budżetu Gminy. Na realizację zadań określonych w Programie w projekcie budżetu Gminy na 2022 rok zaplanowano kwotę 141.315,00 złotych.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Spodziewanym efektem realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma być:

- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa sytuacji dziecka w rodzinie, w tym dziecka niepełnosprawnego,
- powrót dziecka z pieczy zastępczej,
- podniesienie kompetencji i kwalifikacji osób biorących udział w projektach,
- poprawa stanu zdrowia dzieci przez organizowanie aktywnych form wypoczynku oraz propagowanie zdrowego stylu życia.

Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu własnych możliwości i własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Żarnów.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarnowie.

IX. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring będzie polegał na:

- sporządzaniu sprawozdawczości rocznej,
- zbieraniu danych dotyczących rodziny i jej analizie.

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych i założonych wskaźników. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub kontakt telefoniczny z członkami rodzin, asystentem rodziny, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie. Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości Programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń.

Monitoring i ewaluacja będzie prowadzona przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarnowie.

X. SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI PROGRAMU

1. W terminie do 20 marca każdego roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarnowie przedstawia Wójtowi Gminy Żarnów roczne sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów.
2. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
3. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny w Centralnej Aplikacji Statystycznej i przekazywanie je wojewodzie w wymaganym terminie.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Program wspierania rodziny zakłada realizację zadań przez Gminę Żarnów w latach 2022-2024 z zakresu zadań wspierających rodzinę. Podstawowym celem tej ustawy jest kompleksowe uregulowanie problematyki wspierania rodziny. Nowy system ma za zadanie wzmocnić wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, a w konsekwencji ograniczyć liczbę dzieci objętych pieczą zastępczą lub innymi formami opieki. Celem szczególnym jest praca z rodziną naturalną, która powinna zapewnić dziecku stabilny rozwój w rodzinnym środowisku. Program Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów określa kierunki działań w zakresie wspierania rodzin sprzyjające prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych z terenu gminy Żarnów na lata 2022-2024.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.